

BESCHIKKING VAN HET GERECHT (Tweede kamer)
10 december 1997 *

In zaak T-134/96,

H. Smets, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door **N. Lhoëst**, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende bij **Fiduciaire Myson SARL**, Rue de Cessange 30,

verzoeker,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door **J. Currall**, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende bij **C. Gómez de la Cruz**, lid van haar juridische dienst, Centre Wagner, Kirchberg,

verweerster,

betreffende in hoofdzaak een beroep tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 7 augustus 1995 waarbij verzoeker voor het jaar 1995 twee reisdagen werden toegekend,

geeft

* Procestaal: Frans.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: A. Kalogeropoulos, kamerpresident, C. W. Bellamy en J. Pirrung, rechters,

griffier: H. Jung

de navolgende

Beschikking

Rechtskader, feiten en procesverloop

- 1 Het jaarlijkse vakantieverlof van ambtenaren wordt verlengd met reisdagen volgens de bepalingen van artikel 7 van bijlage V (hierna: „bijlage V”) bij het Ambtenarenstatuut.
- 2 Wanneer de afstand per spoor tussen de standplaats en de plaats van herkomst meer dan 500 km bedraagt, en in de gevallen waarin de gebruikelijke reisroute een traject overzee omvat, heeft de betrokkene volgens artikel 8, lid 2, tweede alinea, van bijlage VII bij het Statuut (hierna: „bijlage VII”) na overlegging van de plaatsbewijzen recht op vergoeding van de reiskosten per vliegtuig.
- 3 Indien op een ambtenaar wiens standplaats en plaats van herkomst in Europa zijn gelegen, artikel 8, lid 2, tweede alinea, van bijlage VII van toepassing is, worden

volgens artikel 7, tweede alinea en vijfde alinea, eerste zin, van bijlage V de reisdagen, naar gelang van de afstand per spoor tussen de plaats van bestemming en de standplaats, als volgt berekend:

— tot en met 900 km: één dag voor de reis heen en terug,

— boven de 900 km: twee dagen voor de reis heen en terug.

- 4 Indien de reis heen en terug niet binnen deze termijnen kan worden volbracht, kunnen volgens artikel 7, derde alinea, van bijlage V bij wijze van uitzondering op verzoek van de ambtenaar en tegen het overleggen van bewijsstukken afwijkingen worden toegestaan.
- 5 Indien de standplaats en/of plaats van herkomst buiten Europa zijn gelegen, worden volgens artikel 7, vijfde alinea, tweede zin, van bijlage V de reisdagen, naar gelang van de behoeften, bij bijzonder besluit vastgesteld.
- 6 Op 6 november 1991 stelde de Commissie administratieve circulaire nr. 26 bis vast (hierna: „circulaire nr. 26 bis”). Daarin werd bepaald, op welke wijze de reisdagen van ambtenaren met standplaats buiten de Gemeenschap moesten worden berekend. Volgens punt II.2 van die circulaire hebben ambtenaren wier plaats van herkomst zich op een afstand van meer dan 2 000 km van hun standplaats bevindt, recht op een reistijd van achteneenhalve kalenderdag.
- 7 Verzoeker is hoofd van de delegatie van de Commissie in de Republiek Tsjaad en heeft N'Djamena als standplaats. Aangezien zijn plaats van herkomst in België ligt, dus meer dan 2 000 km van zijn standplaats, heeft hij ingevolge circulaire nr. 26 bis recht op een reistijd van achteneenhalve dag.

- 8 Op 21 december 1994 stelde de Commissie dienstvoorschrift nr. 8798 vast. Dit betreft de vergoeding van de jaarlijkse reiskosten (artikel 8, lid 2, van bijlage VII) en de toekenning van reisdagen voor het vakantieverlof (artikel 7, tweede alinea, van bijlage V), en is in de *Mededelingen van de administratie* van 4 januari 1995 bekendgemaakt (hierna: „dienstvoorschrift”). De derde alinea, derde en vierde streepje, bepaalt:

„Teneinde de toepassing van de statuutsbepalingen inzake de vergoeding van de kosten in verband met de jaarlijkse reis van de standplaats naar de plaats van herkomst en de voor het vakantieverlof toegekende reisdagen te harmoniseren, [bepaalt het tot aanstelling bevoegd gezag]:

(...)

- (...) dat, rekening houdend met het forfaitaire en ondeelbare karakter van de toegekende reistijd, het aantal reisdagen overeenkomstig artikel 7, tweede alinea, van bijlage V moet worden verminderd indien de betrokken ambtenaar, zelfs voor één enkele reis, vergoeding ontvangt voor de kosten van de reis per vliegtuig;
- (...) dat, wat betreft de ambtenaren wier standplaats en/of plaats van herkomst zich buiten Europa bevindt, het aantal reisdagen wordt vastgesteld op twee (48 uur), met dien verstande dat voor ambtenaren die aantonen dat de reis heen en terug niet binnen de toegestane termijnen kan worden volbracht, voor zover nodig extra reistijd kan worden toegekend.”

- 9 Het dienstvoorschrift is op 1 januari 1995 in werking getreden.
- 10 Bij besluit van 7 augustus 1995 verleende de Commissie verzoeker voor het jaar 1995 in totaal 97,5 verlofdagen, daaronder begrepen twee reisdagen overeenkomstig het dienstvoorschrift.

- 11 Op 6 november 1995 diende verzoeker tegen dat besluit een klacht in de zin van artikel 90, lid 2, van het Statuut in, voor zover hem daarbij twee reisdagen waren verleend.
- 12 Bij besluit van 17 april 1996, op 1 mei 1996 aan verzoeker ter kennis gebracht, wees de Commissie die klacht af.
- 13 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Gerecht op 2 september 1996, heeft verzoeker het onderhavige beroep ingesteld.

Conclusies van partijen

- 14 Verzoeker concludeert dat het het Gerecht behage:
- het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren;
  - bijgevolg
    - 1) nietig te verklaren
    - het besluit van de Commissie van 7 augustus 1995 waarbij hem twee reisdagen zijn verleend, alsmede elk soortgelijk later besluit,
    - voor zover nodig, het uitdrukkelijke besluit van 17 april 1996 tot afwijzing van zijn klacht,

- 2) het dienstvoorschrift onwettig te verklaren en bijgevolg de intrekking ervan te gelasten,

- 3) verzoeker voor het jaar 1995 en voor volgende jaren het recht op een reistijd van achtereenhalve kalenderdag te verlenen, of althans een op basis van circulaire nr. 26 bis berekende reistijd,

- 4) verweerster in alle kosten te verwijzen.

15 De Commissie concludeert dat het het Gerecht behage:

- het beroep niet ontvankelijk en, subsidiair, ongegrond te verklaren;

- kosten rechtens.

16 Volgens artikel 111 van het Reglement voor de procesvoering, zoals gewijzigd per 1 juni 1997 (PB 1997, L 103, blz. 6), kan het Gerecht, wanneer een beroep kennelijk ongegrond is, zonder de behandeling voort te zetten, beslissen bij met redenen omklede beschikking. In casu acht het Gerecht (Tweede kamer) de stukken voldoende duidelijk en beslist het krachtens die in casu toepasselijke procesregel, dat er geen aanleiding is de behandeling voort te zetten.

Ten gronde

- 17 Verzoekers middelen en argumenten ten gronde kunnen worden gegroepeerd in vier middelen, respectievelijk ontleend aan schending van circulaire nr. 26 bis, schending van het beginsel inzake bescherming van het gewettigd vertrouwen en van verworven rechten, schending van het beginsel van gelijke behandeling en onwettigheid van het dienstvoorschrift.

Het eerste middel, ontleend aan schending van circulaire nr. 26 bis

Argumenten van partijen

- 18 Volgens verzoeker kan uit niets worden afgeleid, dat circulaire nr. 26 bis is vervangen door het dienstvoorschrift. Daarin wordt namelijk nergens gezegd, dat circulaire nr. 26 bis wordt ingetrokken of gewijzigd, en er wordt zelfs met geen woord van die circulaire gerept. De twee regelingen zijn door verschillende autoriteiten vastgesteld, te weten circulaire nr. 26 bis door een ambtenaar die in opdracht van de directeur-generaal Personeelszaken en Algemeen beheer handelde, en het dienstvoorschrift door de directeur-generaal zelf. Zij zijn tot verschillende categorieën van ambtenaren gericht, te weten circulaire nr. 26 bis tot ambtenaren die hun standplaats in een derde land hebben, en het dienstvoorschrift tot alle ambtenaren. Zij hebben eveneens een verschillend doel, doordat circulaire nr. 26 bis het algemene kader voor alle vakantieverloven regelt, terwijl het dienstvoorschrift slechts betrekking op de reisdagen heeft.
- 19 Circulaire nr. 26 bis is volgens verzoeker dus nog steeds van kracht, waaruit volgt, dat het bestreden besluit inbreuk op punt II.2 ervan maakt, omdat hem geen reistijd van achtereenhalve dag is verleend.

- 20 De Commissie betoogt, dat ingevolge het algemene beginsel dat de latere tekst de vervanging van een eerdere tekst onderstelt, het dienstvoorschrift, wat de reisdagen betreft, in de plaats van circulaire nr. 26 bis is gekomen. Sinds de inwerkingtreding ervan op 1 januari 1995 geldt voor de betrokken materie dus enkel het dienstvoorschrift.

Beoordeling door het Gerecht

- 21 Uit de bewoordingen zelf van het dienstvoorschrift, en met name uit de derde alinea, vierde streepje (zie punt 8 supra), volgt, dat het tot aanstelling bevoegd gezag bij de vaststelling van de richtlijn kennelijk heeft willen regelen, op welke wijze de reisdagen moeten worden berekend voor ambtenaren wier standplaats en/of plaats van herkomst buiten Europa zijn gelegen. Daaruit blijkt, dat het dienstvoorschrift in dit verband aldus moet worden uitgelegd, dat het circulaire nr. 26 bis met ingang van 1 januari 1995 heeft vervangen.
- 22 Hieruit volgt, dat circulaire nr. 26 bis, op het genoemde punt dus vervangen door het dienstvoorschrift, ten tijde van de vaststelling van het bestreden besluit van 7 augustus 1995 niet meer van toepassing was.
- 23 Verzoekers eerste middel is dus kennelijk ongegrond.

Het tweede middel, ontleend aan schending van het beginsel inzake bescherming van het gewettigd vertrouwen en van verkregen rechten

Argumenten van partijen

- 24 Verzoeker stelt, dat de Commissie zijn verworven rechten, alsmede het vertrouwensbeginsel heeft miskend.
- 25 De Commissie had hem uitdrukkelijk en officieel een reistijd van achteneenhalve dag toegezegd, wat in overeenstemming was met circulaire nr. 26 bis. Aangezien de Commissie hem die reistijd gedurende meerdere jaren had verleend, had zij bij hem gegronde verwachtingen gewekt.
- 26 Zijns inziens mag de Commissie wel een ander beleid gaan voeren, maar enkel op basis van een wijziging van de objectieve omstandigheden. In casu heeft de Commissie niet aangetoond, dat de bij verzoeker gewekte gegronde verwachtingen niet meer strookten met de behoeften en dat het aantal reisdagen terstond aanzienlijk moest worden verminderd.
- 27 Volgens de Commissie kan er pas sprake zijn van gewettigd vertrouwen, wanneer aan de betrokkene nauwkeurige toezeggingen met betrekking tot handhaving van de oude situatie zijn gedaan. Dit is in casu niet het geval.

Beoordeling door het Gerecht

- 28 Volgens vaste rechtspraak komt het recht op bescherming van gewettigd vertrouwen toe aan iedere particulier die in een situatie verkeert waaruit blijkt, dat de gemeenschapsadministratie bij hem gegronde verwachtingen heeft gewekt door hem nauwkeurige toezeggingen te doen (arresten Gerecht van 17 december 1992, zaak T-20/91, Holtbecker, Jurispr. 1992, blz. II-2599, r. o. 53, en 5 februari 1997, zaak T-207/95, Ibarra Gil, JurAmbt. 1997, blz. II-31, r. o. 25).
- 29 Uit de stukken blijkt, dat verzoekers recht op verlof, daaronder begrepen het aantal reisdagen, jaarlijks bij individueel besluit wordt vastgesteld. Verzoeker heeft echter niet gesteld, dat de administratie hem een nauwkeurige toezegging had gedaan met betrekking tot de handhaving in de toekomst van een reistijd van achteneenhalf kalenderdag, die hem tot 1994 bij individuele besluiten was verleend.
- 30 Het enkele feit dat op basis van circulaire nr. 26 bis gedurende meerdere jaren en tot 1994 een reistijd van achteneenhalf kalenderdag aan verzoeker was verleend, volstaat op zich niet, om bij hem een gewettigd vertrouwen in het behoud van hetzelfde aantal reisdagen in de volgende jaren te wekken. Zeker niet in het onderhavige geval, waarin volgens artikel 7, vijfde alinea, van bijlage V de reisdagen bij bijzonder besluit „naar gelang van de behoeften” worden vastgesteld. Die behoeften moeten telkens aan de hand van de beschikbare vervoermiddelen worden bepaald.
- 31 In elk geval staat de eerbiediging van het beginsel inzake bescherming van het gewettigd vertrouwen op een gebied als het onderhavige niet eraan in de weg, dat een nieuwe regeling wordt toegepast op de gevolgen in de toekomst van situaties die onder de oude regeling zijn ontstaan en waarin geen verplichtingen door de overheid zijn aangegaan (zie arrest Hof van 5 mei 1981, zaak 112/80, Dürbeck, Jurispr. 1981, blz. 1095, r. o. 48; arresten Gerecht van 26 oktober 1993, gevoegde zaken T-6/92 en T-52/92, Reinarz, Jurispr. 1993, blz. II-1047, r. o. 85; 22 juni 1994,

gevoegde zaken T-97/92 en T-111/92, Rijnoudt en Hocken, JurAmbt. 1994, blz. II-511, r. o. 104, en 11 december 1996, zaak T-177/95, Barraux e. a., JurAmbt. 1996, blz. II-1451, r. o. 47).

- 32 Wat de beweerde schending van een verworven recht betreft, kan het enkele feit dat verzoeker gedurende meerdere jaren en tot 1994 voor een reistijd van achten-eenhalve kalenderdag in aanmerking kwam, voor hem geen verworven recht op behoud van hetzelfde voordeel in de daaropvolgende jaren doen ontstaan (arrest Reinartz, reeds aangehaald, r. o. 84).
- 33 Hieruit volgt, dat verzoekers tweede middel kennelijk ongegrond is.

Het derde middel, ontleend aan schending van het gelijkheidsbeginsel

Argumenten van partijen

- 34 Verzoeker stelt, dat de Commissie bij de vaststelling van het dienstvoorschrift objectief zeer verschillende situaties op gelijke wijze heeft behandeld, te weten enerzijds die van ambtenaren zoals verzoeker, wier standplaats en/of plaats van herkomst buiten Europa zijn gelegen, en anderzijds die van ambtenaren wier standplaats en plaats van herkomst zich in Europa bevinden.
- 35 Immers, voor ambtenaren wier standplaats en plaats van herkomst in Europa zijn gelegen, worden de reisdagen geregeld in artikel 7, eerste en tweede alinea, van bijlage V en de vergoeding van hun reiskosten in artikel 8, leden 1 tot en met 3, van bijlage VII. Voor ambtenaren wier standplaats en/of plaats van herkomst zich

buiten Europa bevinden, worden de reisdagen daarentegen geregeld in artikel 7, vijfde alinea, van bijlage V, en de vergoeding van hun reiskosten in artikel 8, lid 4, van bijlage VII.

- 36 Door de situatie van de in artikel 7, vijfde alinea, tweede zin, van bijlage V bedoelde ambtenaren, wier standplaats en/of plaats van herkomst buiten Europa zijn gelegen, op één lijn te stellen met de in artikel 7, tweede alinea, bedoelde ambtenaren wier standplaats en plaats van herkomst zich in Europa bevinden, heeft de Commissie zijns inziens fundamenteel verschillende situaties op gelijke wijze behandeld. Bij Britse, Ierse, Zweedse en Finse ambtenaren, voor wie artikel 7, tweede alinea, van bijlage V primair is bedoeld, zijn de standplaats en de plaats van herkomst enkele honderden kilometers van elkaar gelegen, terwijl een ambtenaar die buiten Europa is tewerkgesteld, dikwijls meerdere duizenden kilometers — soms meer dan 20 000 km — van zijn plaats van herkomst is verwijderd en te maken heeft met plaatselijke omstandigheden die het reizen vaak langer en lastiger maken.
- 37 Bovendien voorziet zowel het besluit van 7 augustus 1995 als het dienstvoorschrift in een reistijd van twee dagen voor de reis heen en terug, zodat de betrokken ambtenaren slechts over één dag voor de heenreis en één dag voor de terugreis beschikken.
- 38 Verzoeker wijst erop, dat de derde alinea, vierde streepje, van het dienstvoorschrift voorziet in de mogelijkheid van extra reistijd en dat de Commissie in haar besluit tot afwijzing van zijn klacht had erkend, dat de afstand en de plaatselijke omstandigheden voor in derde landen tewerkgestelde ambtenaren, ondanks het feit dat zij per vliegtuig reizen, nog steeds een punt van belang zijn. Toch heeft zij aan in derde landen tewerkgestelde ambtenaren in het algemeen een reistijd toegekend die gelijk is aan die van in de Gemeenschap tewerkgestelde ambtenaren die voor vergoeding van de kosten van een vliegbiljet in aanmerking komen.

- 39 Bovendien worden buiten Europa tewerkgestelde ambtenaren, wanneer zij telkens opnieuw zouden moeten bewijzen dat de reis tussen hun standplaats en hun plaats van herkomst meer dan één dag duurt, gediscrimineerd ten opzichte van ambtenaren wier standplaats en plaats van herkomst binnen Europa zijn gelegen en aan wie ambtshalve een langere forfaitaire reistijd is toegekend.
- 40 Verder is het standpunt van de Commissie volgens verzoeker onsamenhangend, omdat zij in het kader van het op 5 maart 1996 in de *Mededelingen van de administratie* bekendgemaakte dienstvoorschrift van 21 februari 1996 betreffende buitengewoon verlof voor verkiezingen, aan ambtenaren wier standplaats meer dan 2 000 km van het stembureau is verwijderd, recht op drie reisdagen heeft verleend.
- 41 Bij wijze van toelichting wijst verzoeker er ten slotte op, dat in het algemeen zowel voor de heen-als voor de terugreis een tussenlanding met overnachting in Parijs nodig is, omdat er weinig vluchten tussen N'Djamena en Parijs zijn en deze een zeer onpraktische dienstregeling hebben. Dat brengt de reistijd reeds op vier dagen, zijnde zes kalenderdagen, zonder rekening te houden met vertragingen of eventuele andere onverwachte gebeurtenissen.
- 42 De Commissie erkent, dat artikel 7 van bijlage V uitgaat van een mogelijk onderscheid tussen in de Gemeenschap en in derde landen tewerkgestelde ambtenaren: de reisdagen voor eerstgenoemden worden rechtstreeks vastgesteld, terwijl voor laatstgenoemden een bijzonder besluit moet worden genomen.
- 43 Tewerkstelling in een derde land betekent echter niet noodzakelijkerwijs, dat de betrokken ambtenaar langere reizen moet maken. Een vliegreis binnen Europa kost evenveel tijd als een reis over dezelfde afstand tussen Europa en een ander continent. Behoudens eventuele afwijkingen op goede gronden, is het dus gerechtvaardigd om allen die dezelfde afstand per vliegtuig reizen, op gelijke wijze te behandelen.

- 44 Door de mogelijkheid extra reistijd aan te vragen, kan het doel van de reisdagen worden bereikt, namelijk dat de ambtenaar kan reizen zonder dat hij de daarvoor benodigde tijd van zijn eigen recht op verlof hoeft af te trekken. Artikel 7, derde alinea, van bijlage V voorziet voor vliegreizen binnen Europa weliswaar ook in die mogelijkheid, maar zeker is, dat daarop voornamelijk een beroep zal worden gedaan, wanneer het gaat om bepaalde verre bestemmingen buiten Europa. Aldus kan rekening worden gehouden met bijzondere situaties, zoals zeer lange afstanden, onregelmatige of weinig frequente vluchten, langzame of weinig betrouwbare vliegtuigen en stelselmatige vertragingen.
- 45 Het verschil tussen een reistijd van drie dagen in geval van verkiezingen en de reistijd van twee dagen waarover verzoeker zich beklaagt, geldt voor iedereen. Bovendien vormen die drie reisdagen een maximum.
- 46 Volgens de Commissie heeft verzoeker niet kunnen aantonen, dat hij de reis tussen Brussel en N'Djamena niet binnen de hem toegekende twee dagen kan volbrengen. Indien de door hem daarover verstrekte gegevens in een apart geval feitelijk juist blijken te zijn, zal daarmee rekening worden gehouden door hem, naargelang de benodigde extra tijd, meer reisdagen toe te kennen.

Beoordeling door het Gerecht

- 47 Volgens vaste rechtspraak is een ambtenaar niet bevoegd om in het belang van de wet of van de instellingen in rechte op te treden, en kan hij tot staving van een beroep tot nietigverklaring slechts hem persoonlijk betreffende grieven aanvoeren (arresten Hof van 30 juni 1983, zaak 85/82, Schloh, Jurispr. 1983, blz. 2105, r. o. 14, en 21 januari 1987, zaak 204/85, Strogili, Jurispr. 1987, blz. 389, r. o. 9; arrest Gerecht van 25 september 1991, zaak T-163/89, Sebastiani, Jurispr. 1991, blz. II-715, r. o. 24). Hieruit volgt, dat het Gerecht enkel met verzoekers argumenten rekening zal houden, voor zover het gelijkheidsbeginsel in het dienstvoorschrift of in het besluit van 7 augustus 1995 ten opzichte van hem persoonlijk is geschonden.

- 48 Zakelijk samengevat, klaagt verzoeker over discriminatie omdat hij, als ambtenaar die buiten Europa is tewerkgesteld en die per vliegtuig naar zijn plaats van herkomst in Europa reist, ingevolge het dienstvoorschrift slechts twee reisdagen bij zijn vakantieverlof krijgt, terwijl ingevolge artikel 7, tweede alinea, van bijlage V dezelfde reistijd wordt verleend aan de in artikel 8, lid 2, tweede alinea, van bijlage VII bedoelde ambtenaren, wier standplaats en plaats van herkomst in Europa zijn gelegen op een afstand van meer dan 900 km van elkaar.
- 49 Inderdaad bevat het dienstvoorschrift, zoals verzoeker stelt, dezelfde basisregel — te weten een reistijd van twee dagen — voor twee categorieën van ambtenaren die voor vergoeding van hun reiskosten per vliegtuig in aanmerking komen: enerzijds de in artikel 8, lid 2, tweede alinea, van bijlage VII bedoelde ambtenaren, wier standplaats en plaats van herkomst in Europa zijn gelegen op een afstand van meer dan 900 km van elkaar, en anderzijds de ambtenaren die, zoals verzoeker, hun standplaats en/of plaats van herkomst buiten Europa hebben.
- 50 In zijn redenering gaat verzoeker er echter van uit, dat ambtenaren met standplaats buiten Europa en plaats van herkomst in Europa (bijvoorbeeld de eerste in Noord-Afrika en de tweede in België) noodzakelijkerwijs een langere reistijd hebben dan de in artikel 8, lid 2, tweede alinea, van bijlage VII bedoelde ambtenaren, wier standplaats en plaats van herkomst beide in Europa zijn gelegen op een afstand van meer dan 900 km van elkaar (bijvoorbeeld de eerste in België en de tweede in Finland). Wanneer het om vliegreizen gaat, is er evenwel geen enkele reden voor een dergelijke onderstelling.
- 51 Bovendien wordt in de derde alinea, vierde streepje, van het dienstvoorschrift bepaald, dat aan ambtenaren wier standplaats en/of plaats van herkomst buiten Europa zijn gelegen en die kunnen aantonen, dat hun heen- en terugreis niet binnen een periode van twee dagen mogelijk is, naar gelang van de behoeften, extra reistijd kan worden toegekend.

- 52 In die omstandigheden is het enkele feit dat het tot aanstelling bevoegd gezag in het dienstvoorschrift is uitgegaan van twee reisdagen voor buiten Europa tewerkgestelde ambtenaren, met de mogelijkheid daarvan af te wijken naargelang van de behoeften, niet voldoende ten bewijze dat het gelijkheidsbeginsel ten opzichte van verzoeker is geschonden.
- 53 Wanneer verzoeker meende, dat de hem bij het bestreden besluit verleende reistijd van twee dagen niet toereikend was, had hij op basis van de derde alinea, vierde streepje, van het dienstvoorschrift een individueel verzoek moeten indienen om meer reistijd overeenkomstig zijn behoeften. Hij heeft een dergelijk verzoek echter nooit ingediend.
- 54 Anders dan verzoeker stelt, kan het feit dat hij verplicht is om ondanks de afstand tussen zijn standplaats en zijn plaats van herkomst een dergelijk verzoek in te dienen, niet discriminerend worden geacht. In de eerste plaats moet immers elke ambtenaar die twee reisdagen krijgt en die dat onvoldoende acht, een gemotiveerd verzoek om extra reisdagen indienen, hetzij op grond van het dienstvoorschrift, hetzij op grond van artikel 7, derde alinea, van bijlage V.
- 55 In de tweede plaats, de enige ambtenaren die ambtshalve meer dan twee reisdagen krijgen, zijn bepaalde, in artikel 7, lid 1, van bijlage V bedoelde ambtenaren die voor een forfaitaire vergoeding van hun reiskosten per trein in aanmerking komen. Aangezien het daar om treinreizen gaat, is de situatie van die ambtenaren geenszins vergelijkbaar met de situatie van verzoeker, die recht heeft op vergoeding van de kosten van zijn vliegreis.
- 56 Hieruit volgt, dat verzoeker niet heeft bewezen, dat bij het dienstvoorschrift of bij het bestreden besluit het beginsel van gelijke behandeling ten zijnen opzichte is geschonden.

57 Bijgevolg is het niet relevant, dat in een ander dienstvoorschrift, te weten dat van de Commissie van 21 februari 1996 betreffende buitengewoon verlof voor verkiezingen (punt 40 supra), de reisdagen anders zijn berekend. De aldaar vastgestelde reisdagen gelden zonder onderscheid voor alle standplaatsen, ongeacht of zij binnen dan wel buiten Europa zijn gelegen.

58 Hieruit volgt, dat verzoekers derde middel kennelijk ongegrond is.

Het vierde middel, ontleend aan vaststelling van het dienstvoorschrift in strijd met het recht en aan onvoldoende motivering

Argumenten van partijen

59 In de eerste plaats stelt verzoeker, dat de Commissie, door de reistijd te wijzigen door middel van een dienstvoorschrift, kennelijk artikel 110 van het Statuut heeft willen ontduiken, dat bepaalt dat het personeelscomité en het comité voor het Statuut moeten worden geraadpleegd alvorens uitvoeringsmaatregelen kunnen worden genomen. De Commissie had deze paritaire instanties dus moeten raadplegen toen zij de reistijd van buiten Europa tewerkgestelde ambtenaren wezenlijk wilde wijzigen.

60 In de tweede plaats mist het dienstvoorschrift zijns inziens een rechtsgrondslag, omdat de situatie van ambtenaren met standplaats en plaats van herkomst buiten Europa wordt gewijzigd, terwijl als voorwerp ervan slechts de artikelen 8, lid 2, van bijlage VII, en 7, tweede alinea, van bijlage V worden genoemd.

- 61 In de derde plaats is het dienstvoorschrift ook innerlijk tegenstrijdig, voor zover in de considerans ervan wordt verklaard, dat de criteria voor reisdagen bij vakantie-verlof moeten worden „gepreciseerd”, terwijl in de derde alinea, vierde streepje, het aantal reisdagen wordt verminderd.
- 62 In de vierde plaats is het dienstvoorschrift onnauwkeurig met betrekking tot de vraag, of de derde alinea, derde streepje, doelt op de ambtenaren wier standplaats en plaats van herkomst zich in Europa bevinden, of op degenen die hun standplaats en/of plaats van herkomst buiten Europa hebben, alsmede met betrekking tot de vraag, of het bij de in het vierde streepje bedoelde reisdagen om werkdagen dan wel om kalenderdagen gaat.
- 63 Ten slotte stelt verzoeker, dat de derde alinea, derde streepje, van het dienstvoorschrift niet genoegzaam is gemotiveerd, waardoor artikel 25 van het Statuut is geschonden. De Commissie had moeten aantonen, waarom het aantal bij circulaire nr. 26 bis vastgestelde reisdagen kennelijk niet meer voldeed en waarom het noodzakelijk was de reistijd plotseling aanzienlijk te verminderen. Noch het feit dat de vergoeding forfaitair is, noch het feit dat het om vliegreizen gaat, vormen een voldoende motivering voor minder reisdagen, want de gewoonten van de ambtenaren zijn niet gewijzigd.
- 64 De Commissie stelt onder meer, dat de in artikel 110 van het Statuut bedoelde raadpleging van de paritaire instanties niet verplicht is en dat zij haar bevoegdheden niet heeft misbruikt. Uit de bewoordingen van het dienstvoorschrift zelf blijkt, dat het betrekking heeft op buiten Europa tewerkgestelde ambtenaren, en dat het nauwkeurig en genoegzaam is gemotiveerd.

Beoordeling door het Gerecht

- 65 In de eerste plaats stelt het Gerecht vast, dat het dienstvoorschrift geen „algemene uitvoeringsbepaling” in de zin van artikel 110 van het Statuut vormt, maar een intern besluit van algemene aard met een indicatieve gedragsregel die de administratie zichzelf oplegt (zie arresten Hof van 1 december 1983, zaak 190/82, Blomefield, Jurispr. 1983, blz. 3981, r. o. 20, en zaak 343/82, Michael, Jurispr. 1983, blz. 4023, r. o. 14, en arrest Gerecht van 7 februari 1991, zaak T-2/90, Ferreira de Freitas, Jurispr. 1991, blz. II-103, r. o. 61). Evenmin bestaat er enige aanleiding om te veronderstellen dat verweerster door de vaststelling van het dienstvoorschrift in het kader van artikel 7, vijfde alinea, van bijlage V de haar uit hoofde van artikel 110 van het Statuut verleende bevoegdheden heeft willen misbruiken.
- 66 In de tweede plaats, wat de rechtsgrondslag van het dienstvoorschrift betreft, is er in beginsel niets tegen, dat het tot aanstelling bevoegd gezag via een intern besluit van algemene aard regels stelt voor de uitoefening van de hem door het Statuut toegekende discretionaire bevoegdheid (arrest Ferreira de Freitas, reeds aangehaald, r. o. 61). Weliswaar wordt artikel 7, vijfde alinea, van bijlage V in het opschrift van het dienstvoorschrift niet genoemd, maar uit de derde alinea, vierde streepje, blijkt duidelijk, dat het gaat om toepassing van die bepaling met ingang van 1 januari 1995.
- 67 In de derde plaats biedt de considerans, volgens welke de criteria voor reisdagen moeten worden „gepreciseerd”, weliswaar geen volledig beeld van het voorwerp van het dienstvoorschrift, maar het Gerecht heeft er geen enkele tegenstrijdigheid of onduidelijkheid in kunnen ontdekken die de wettigheid ervan in het geding zou kunnen brengen.
- 68 Ten slotte, wat de motivering van het dienstvoorschrift betreft, herinnert het Gerecht eraan, dat volgens vaste rechtspraak de vraag of de motivering van een handeling aan de vereisten van artikel 190 EG-Verdrag of artikel 25 van het Statuut voldoet, niet enkel in het licht van de bewoordingen van de handeling moet

worden beoordeeld, maar ook in het licht van de context en van het geheel van rechtsregels die de betrokken materie beheersen (arresten Hof van 25 oktober 1984, zaak 185/83, Rijksuniversiteit te Groningen, Jurispr. 1984, blz. 3623, r. o. 38, en 25 juni 1997, zaak C-285/94, Italië/Commissie, Jurispr. 1997, blz. I-3519, r. o. 48; arrest Gerecht van 22 oktober 1996, zaak T-266/94, Skibsværftsforeningene e. a., Jurispr. 1996, blz. II-1399, r. o. 230).

69 Gelet op de context ervan, is het Gerecht van mening, dat de derde alinea, vierde streepje, van het dienstvoorschrift genoegzaam is gemotiveerd. Uit de tekst van het dienstvoorschrift in zijn geheel, en met name uit de derde alinea (zie punt 8 supra), blijkt immers, dat de betrokken statutaire bepalingen naar het oordeel van het tot aanstelling bevoegd gezag moesten worden geharmoniseerd en dat aan de in artikel 7, vijfde alinea, van bijlage V bedoelde ambtenaren, behoudens eventuele uitzonderingen op goede gronden, een reistijd van twee dagen moest worden verleend, rekening houdend met het feit dat de betrokken reizen doorgaans per vliegtuig werden gemaakt. Een dergelijke motivering volstaat om verzoeker de noodzakelijke aanwijzingen te verschaffen om te kunnen nagaan, of het dienstvoorschrift al dan niet gegrond is en om de rechter in staat te stellen de wettigheid ervan te toetsen.

70 Hieruit volgt, dat verzoekers derde middel kennelijk ongegrond is.

71 Uit al het voorgaande volgt, dat het beroep overeenkomstig artikel 111 van het Reglement voor de procesvoering als kennelijk ongegrond moet worden verworpen.

Kosten

72 Volgens artikel 87, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering wordt de in het ongelijk gestelde partij in de kosten verwezen, voor zover dit is gevorderd. Krachtens artikel 88 van dit Reglement evenwel blijven in gedingen tussen de Gemeenschappen en hun personeelsleden de kosten door de instellingen gemaakt te hunnen laste. Aangezien verzoeker in het ongelijk is gesteld, zal elke partij dus de eigen kosten moeten dragen.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Tweede kamer)

beschikt:

- 1) Het beroep wordt verworpen.

- 2) Elke partij zal de eigen kosten dragen.

Luxemburg, 10 december 1997.

De griffier

H. Jung

De president van de Tweede kamer

A. Kalogeropoulos